

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DŽD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

liepos

28 d.

Ketvirtadienis

Nr. 61 (1148)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

TSRS MINISTRŲ TARYBOJE

TSRS Ministrų Taryba apsvartė klausimus, kaip bus įgyvendinamas TSRS Aukščiausiosios Tarybos penktojoje sesijoje priimtas įstatymas dėl mokesčių panaikinimo nuo darbininkų ir tarnautojų darbo užmokesčio.

Nuo 1960 metų spalio 1 d. nebeįmami mokesčiai iš darbininkų ir tarnautojų, gaunančių darbo užmokesį iki 500 rublių per mėnesį. Pasukutinį kartą mokesčiai nuo darbininkų ir tarnautojų, gaunančių darbo užmokesį iki 500 rublių per mėnesį, bus išskaityti iš 1960 metų

rugsėjo mėnesio uždarbio, išmokant darbo užmokesį už 1960 metų spalio mėnesio pirmąją pusę.

Kartu pagal įstatymą TSRS Ministrų Taryba patvirtino sumažintas pajamų mokesčio ir viengunglių, vienių bei mažesniųjų TSRS piliečių mokesčio normas nuo darbininkų ir tarnautojų, gaunančių pagrindinę darbovietėje darbo užmokesį nuo 501 iki 600 rublių per mėnesį.

Įvedus naujas sumažintas mokesčių normas, veiklą mokesčių dydžiai sumažės vidutiniškai 40 procentų. Pirmą kartą

mokesčiai bus išskaityti pagal sumažintas normas iš 1960 metų spalio mėnesio uždarbio.

Įvykdžius minėtas priemones, šios darbininkų ir tarnautojų grupės į rankas gaunamo darbo užmokesčio suma padidės, skaičiuojant metams, 3,6 milijardo rublių.

Tuo būdu šiais metais bus pradėtas praktiškai įgyvendinti įstatymas dėl mokesčių panaikinimo nuo darbininkų ir tarnautojų darbo užmokesčio. Tai turi svarbią reikšmę toliau keltant materialinę darbo žmonių gerovę.

DAINUOJA KLESTINTI LIETUVA Respublikinė dainų šventė Vilniuje

Slamėdama vėlavų šilku, savo dvidešimtąjį pavasarį pasitiko Tarybų Lietuva. Šventiškai pasipuošę respublikos miestai ir kaimai. Ypač šauniai tomis atmintinomis dienomis atrodė senasis Vilnius. Ne, šiandien jam jau nebetinka šis pavadinimas. Pasipuošę vėlavomis, transparantais, šukiais, didžiuliais pano, įvairiaspalvėmis girliandomis, iliuminacinėmis šviesomis, miestas tviska jaunyste. Net senas vilniečių negali atpažinti gimtojo miesto.

Ir štai ilgai laukta diena atėjo. Miesto gatvės mirgėta mirga įvairiausiomis tautinių rūbų spalvomis. Aplink girdėti aukštaičių, žemaičių, dzūkų tarmės, daugelio Tarybų Sąjungos tautų bei užsienio šalių kalbos.

Antroje dienos pusėje ištuštėja Vilniaus gatvės, ir miestas tarytum apmiršta. Tačiau tuo metu gražiausioje sostinės kampelyje, Vingio parke, vis gausėja žmonių. Jie užtvindo priešais dainų šventės estradą esančią didžiulę aikštę, pasirenka patogesnę vietą šimtamečių pušų paunksmėje. Pasiklausyti iš širdies gelmių sklindančių dainų apie partiją ir Tarybinę Tėvynę, džiugų ir laimingą gyvenimą susirinko apie 80 tūkstančių vilniečių, svečių iš respublikos, plačiosios Tarybų šalies bei užsienio.

Visus šventės dalyvius sveikina respublikinės dainų šventės organiza-

cinio komiteto pirmininkas K. Preikšas. Plačiai virš Vilniaus nuaidi trimitai, skelbdami šventės pradžią.

Iš 20 tūkstančių dainininkų krūtinų galinagai ir plačiai nuskamba J. Svedo kantatos „Klestėk, Tarybų Lietuva“ žodžiai, pasakojantys apie laimę, kurią mūsų kraštui atnešė Tarybų valdžia.

Kartu su savo vyresniaisiais broliais į liepų žieduose paskendusią sostinę iš visų respublikos kampelių suvažiavo valkal — mūsų jaunoji karta, kuriai lemta dainuoti ateičiai dainas. Keturi tūkstančiai moksleivių A. Klenickio daina „Mokyklos takeliu“, I. Dunajevskio — „Varnėnai parskrido“, E. Balso — „Pionierių pavasario daina“ ir kitomis apdainuoja savo laimingą vaikystę. Talkos — štai ko reikia mažiesiems. Tūkstančiai jų gležnomis rankomis išaugintų ir į padanges paleistų balandžių dar kartą skelbia visam pasauliui, kad jie — būsimieji komunistinės visuomenės kūrėjai — reikalauja talkos.

Ir vėl estradoje jungtinis mišrus choras. A. Filipenkos dainos „Komunistų partijai šlovė“ žodžiais išreiškiama padėka partijai, atnešusiai šviesų gyvenimą, vedančią į dar šviesesnę rytą — komunizmą. Dainininkai atlieka pasveikinimo chorą iš V. Klovos operos „Pilėnai“, revoliucinę dainą „Draugai, draugai, koja ko-

jon“, lietuvių liaudies dainas „Oi toll, toll“, „Obelėlė“. Gūdžiai nuaidi V. Muradello daina „Buchenveldo varpai“. Ji tartum dar kartą primena mums Kauno IX fortą, Paneriuose nužudytų, Pirčiupyje sudegintų žmonių aimaną ir ragina žmones kovoti, kad šis siaubas pasaulyje niekad nepasikartotų.

Pasirodo jungtinis liaudies instrumentų orkestras. Atliekami sudėtingi kūriniai — B. Dvariono „Naujieji metalai“ ir J. Svedo „Klonių aidai“.

Dar niekados Vilnius nematė ir negirdėjo tūkstantinio pučiamųjų instrumentų orkestro. Jis atlieka J. Juzeliūno maršą „Jaunystė“, V. Ziliaus „Panemuniečių polką“, M. Oginskio „Polonezą“ ir kitus kūrinius.

Jungtinis mišrus choras pakiliai atliko rusų, baltarusių, latvių ir kitų mūsų šalies tautų dainas.

Nepastebimai prabėgo naktis. Ir štai mes vėl Vingio parke — šokių šventėje. Vaizdas truputį pasikeitė. Vakarykštas dainininkų vietas estradoje užėmė publika, o tūkstančiai šokėjų — žaliwoje vejoje.

Nuskamba liaudies žaidimo „Kolūkio laukeliai“ muzika, ir į aikštę išbėga daugiau kaip trys tūkstančiai šokėjų. Linksmi sukasi poros liaudies šokio „Sustas“ sukuryje. Atliekant šoki „Audėjėlė“, margi merginų drabužiai žaioja vejoje tartum pieša margą lietuviško audinio raštą.

Tvirta draugystė, bendras darbas ir mintys sieja mus su broliškomis tarybinėmis respublikomis. Ir, gal būt, todėl taip entuziastingai žiūrovai sutinka broliškųjų tautų šokių sluitos atlikėjus. Sluitoje baltarusių liaudies šokis „Kryžaiokas“, latvių „Audėjų šokis“,

(Nukelta
į 2 psl.)

Liaudies ūkio laimėjimų paroda Kaune

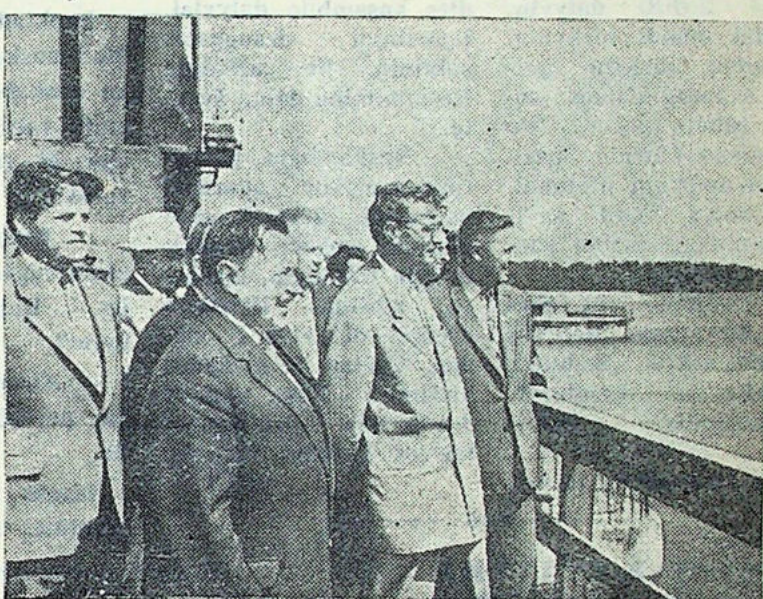
Gražiausioje Kauno vietoje — Ažuolyno parke atidaryta

respublikinė Liaudies ūkio laimėjimų paroda, skirta Tarybų Lietuvos dvidešimtmečiui pažymėti. Į parodos atidarymą atvyko TSKP Centro Komiteto Prezidiumo narys, TSKP CK sekretorius draugas M. Suslovas, respublikos partinės organizacijos bei vyriausybės vadovai. Tarybų Sąjungos ir Lietuvos TSR Aukščiausiąjų Tarybų deputatai, seni komunistai, svečiai iš broliškųjų respublikų, Lenkijos Liaudies Respublikos pasiuntiniai.

Lietuvos KP Kauno miesto pirmasis sekretorius J. Mikalauskas po sveikinimo kalbos pakvietė visus aplankyti parodą.

Jau įžanginė salė išpūdingai pasakoja svečiams apie laimėjimus, kuriuos respublika pasiekė broliškųjų tautų šeimoje. Tos broliškos paramos dėka Tarybų Lietuva suklestėjo kaip niekada. Per dvidešimtmetį pramonės produkcija padidėjo beveik dešimt kartų, elektros energijos gamyba — 13 kartų.

Puikiasias Tarybų valdžios kūrinytis Lietuvoje — tai Kauno hidroelektrinė. Ją statant dalyvavo 400 šalies imonių, įrengimus siuntė Maskvos ir Krasnojarsko, Taškento ir Erevanės, ir daugelio kitų tolimų miestų gamyklos. Nepaprastai pakilo kultūra

Nuotraukoje: TSKP CK Prezidiumo narys, TSKP CK sekretorius draugas M. SUSLOVAS ir respublikos partijos ir vyriausybės vadovai Kauno hidroelektrinėje.

M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

— šiuo atžvilgiu Lietuva pralenkė aukštai išsivysčiusias kapitalistines šalis.

Du parodos paviljonai skirti pramonei: vienas — gamybos priemonių gamybai, antrasis — lengvajai pramonei. Pirmajame paviljone nematome įprastų palyginimų su 1940-taisiais metais — juk tada gamybos priemonės Lietuvoje iš viso nebuvo gaminamos. Gi šiandien 1000-čiui gyventojų mes gaminame daugiau staklių, negu bet kuri buržuazinė šalis. Dabar mūsų imonės gamina televizijos mazgus, radiolas ir magnetolas, magnetofonus, elektroninių skaičiavimo mašinų dalis. Pagaminta pirmoji elektroninė skaičiavimo mašina. Kampe stovi kuklus aparatas „Era-1“, sukurtas elektrografijos institute. Šis įrenginys pakeičia varginantį brėžinių kopijuotojų darbą — ką žmogus turėtų daryti pusę dienos, aparatas atlie-

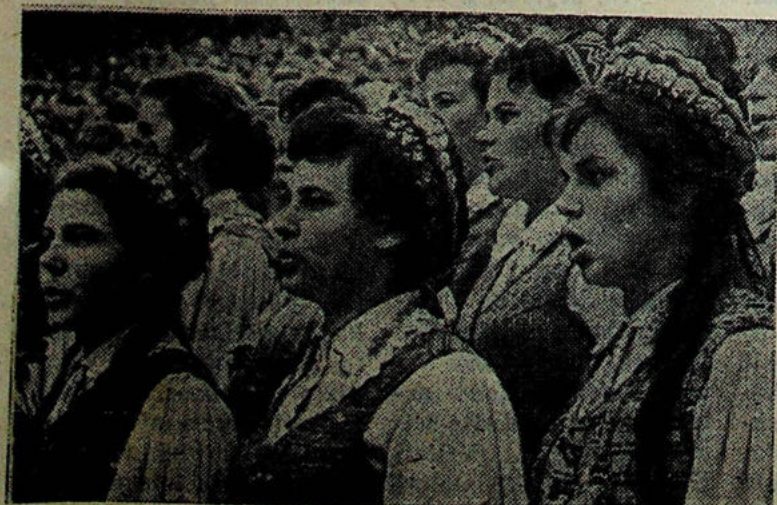
ka per 2—3 minutes. Daug šiame paviljone ir kitų veikiančių modelių, įdomių įrengimų.

Atskira salė skirta Tarybų Lietuvos gamtos grožiui apdailuoti.

Apie kolūkinio karmo suklestėjimą kalba žemės ūkio paviljono eksponatai. Ypač sparčiai vystosi žemės ūkio gamyba pastaraisiais metais. Grūdų 1959 metais gauta 51 procentu daugiau, negu 1953 metais. Pagal mėsos gamybą respublika užėmė trečią vietą šalyje. Plakatai ir diagramos liudija, kad žemės ūkio mechanizavimo lygis Tarybų valdžios metais padidėjo 20 kartų. Žemdirbiams į pagalbą atėjo elektros energija.

Drg. M. Suslovas ir respublikos partinės organizacijos bei vyriausybės vadovai su susidomėjimu apžiūrėjo parodos eksponatus. Po to jie aplankė Kauno HES.

(ELTA).

Dainuoja jungtinis choras.

M. Baranausko (ELTOS) nuotr.

DAINUOJA KLESTINTI LIETUVA

Respublikinė dainų šventė Vilniuje

(Atkelta iš 1 psl.)

estu — „Hijų valsas“ ir „Linksmoji polka“, rusų liaudies šokis. Sluota baigiama „Draugystės valsu“.

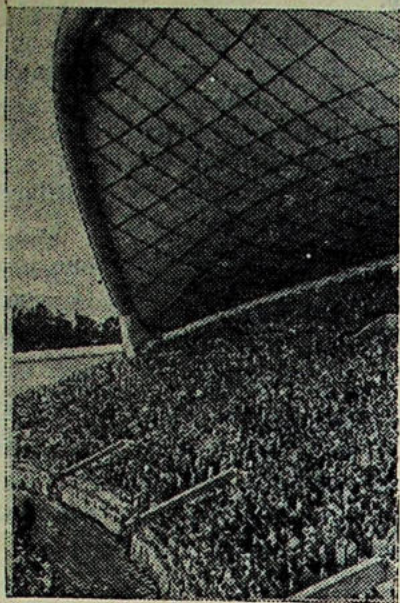
Aidint būgnų garsams, į aikštę įžygiuoja jungtinė kalmo kapela, kurioje — 400 muzikantų. Jie pagroja E. Pilypaičio instrumentuotą „Vestuvinį maršą“, K. Kavecko „Liaudišką valsą“ ir P. Bekerio „Polką“.

Pirmą kartą dainų švenčių istorijoje pasirodo jung-

tinis liaudies dainų ir šokių ansamblis, kuriame 2.000 dalyvių. Plačiai nuaidi birbynų, skudučių, kanklių garsai, skamba dainos, sukas šokėjų poros. Po kiekvieno kūrinio pasigirsta audringi plojimai, liudijantys, kad saviveiklininkai šventei ruošėsi neveltul.

Aikštėje — vėl šokėjai. Jie atlieka lietuvių liaudies šokius „Sadutė“, „Mikita“, „Landutė“, „Pliauškutis“, „Suktilnis“.

Po to į aikštę išbėga

Dainuoja jungtinis choras.

visi šokėjai — ir suaugusieji, ir vaikai, ir liaudies ansamblio dalyviai. Išpūdingu draugystės suktiniu jie užbaigia Respublikinę dainų šventę.

...Nuskambėjo paskutinis muzikos akordas, paskutinį kartą sudžė ploių audra... Traukinys po traukinio, mašina po mašinos išvežiojo šventės dalyvius į namus. Tačiau jie niekad neužmirš šios puikios draugystės, džiaugsmo, laisvos liaudies šventės. (ELTA).

TARYBINĖ STATYBA

Ruoštis naujiems mokslo metams

Įpusėjo vasara. Greit ir naujųjų mokslo metų pradžia. Į naujai atremontuotas ir sutvarkytas mokyklas vėl susirinks mokytojai ir moksleiviai. Todėl šiuo metu mokyklų paruošimas naujiesiems mokslo metams yra labai svarbus reikalas.

Rubikiuose įvykė eilinė apylinkės DZDT sesija, kurioje deputatai apsvairstė, kaip šios apylinkės teritorijoje esančios mokyklos ruošiamos rugsėjo pirmajai.

Pranešėja deputatė Jurgaitytė pažymėjo, kad sėkmingai vykdomas privalomo mokymo įstatymas, didesnis skalčius kolūkiečių vaikų šiais metais lankys mokyklas. Šiuo metu moksleiviai naudingai leidžia vasaros atostogas, atlikdami gamybinę praktiką kolūkiuose, mokyklos bandomuose sklypuose.

Darbštūs yra Burbiškio vidurinės mokyklos moksleiviai. Savo jėgomis jie išsirengė geografinės aikštėlės, stropiai

prižiūri bandomąjį daržą, iš kurio šiais metais numato gauti apie 1000 rub. pajamų. Daug ko naujo jie išmoksta stalių dirbtuvėje, sugeba padaryti įvairių, mokyklai reikalingų daiktų. Jie pasigamina teniso stalą, remontuoja mokyklos suolus, stalus, dirba remelius ir t. t.

Tačiau šioje mokykloje kol kas dar mažai ruošiamasi sutikti rugsėjo pirmąją. Vadovybė nevykdo jokių remonto darbų, o jau reikėtų pradėti. Mokyklos remontui sudaryta sąmata 40.000 rub. sumai. Trūksta tik vieno — žmogaus remonto darbams organizuoti. Direktorius atostogauja, ir remonto darbai nėra kam rūpintis. Dienos be-ga greit. Paskui mokyklos vadovybė paskubomis, paviršutiniškai atliks remonto darbus, iš-eikvos be reikalo tūkstančius.

Neremontuojama ir Puodžių pradinė mokykla. Šios mokyklos remonto pažadėjo atlikti Zdanovo vardo kolūkis savo

į kuilą „Anykščių šilėlo“ kolūčio brigadą beužsukti, visur akį veria lyg jūra vilnijantys žiemkenčių laukai.

— Užderėjo šiemet rugellai kaip niekad, — džiaugiasi kolūkiečiai.

Ir tai nė kiek neperdėta. Ne vien šlaudai naujo derliaus dvimetiniai, bet nė kiek nenusi-leidžia ir varpos. Jos didelės, pilnos brandžių grūdų. Ziūri į jas antros laukininkystės brigados brigadininkas Jonas Malinauskas ir mintyse dar sykį perplanuoja rugiapiūtės darbus.

Penktadienio vakare Malinauskas iš rugių lauko nuskubėjo pas kertamųjų vairuotojus J. Šaltenį, M. Dilį ir P. Meškauską.

— Rytoj pradėdame kirsti rugius, — pranešė jis. — Kaip kertamosios, vyrat?

— Atremontavom, viskas paruošta, — atsakė tie.

Išaušo pirmasis rugiapiūtės rytas. Kerta-

lėšomis. Paskubėkit įvykdyt savo pažadą, ždanoviečiai!

Gerą iniciatyvą parodė Anykščių plytų fabriko vadovybė, padėdama atremontuoti Šiaulių pradinę mokyklą.

Per mažai mokyklų remontu domisi rajono liaudies švietimo skyriaus darbuotojai. Ar nereikėtų daugiau pabuvoti rajono mokyklose, pasirūpinti, pasidomėti, kaip ruošiamasi naujiems mokslo metams. Stai Šiaulių pradinė mokykla šiais metais metais gali neturėti šviesos, nes elektros stulpai nupuvę. O kas pasirūpins, kad laiku juos pakeitų naujais?

Siats klausimais plačiai kalbėjo deputatai Adamonytė, Kazlauskas, Blažys ir kt.

Svarstyta klausimu apylinkės DZDT sesija priėmė nutarimą, įpareigojantį mokyklų vadovus tuojau paruošti mokyklas naujiems mokslo metams.

J. Palmiras

Rugiapiūtė prasidėjo

PIRMOSIOS GUBOS

mųjų vairuotojai dar kartą apžiūrėjo mašinas, pakinktus ir suragino arklius. Apie 8 valandą rugių laukas margavo įvairiaspalvėmis skarelėmis, skambėjo nuo kertamųjų tarškesio.

Patyliukais tarp rišėjų ir kirtėjų vyko savotiškas lenktyniavimas. Kirtėjai nuolat paragindavo arklius, garsiau sugausdavo Meškausko vairuojamo traktoriaus traukiama kertamoji, bet ir rišėjos ne pėsčios — neatsiliko nė per žingsnį nuo kirtėjų.

Kai saulė pasislėpė už medžių viršūnių, ten, kur ryte vilnijo rugiai,

dabar tiesiomis eilėmis rikiavosi rugių gubos.

Saunieji kirtėjai per dieną paguldė 9 ha rugių, o darbščiosios rišėjos J. Juodelytė, A. Zukienė, Br. Valikonytė ir kitos, surišusios ir sustačiusios rugius, išsiskirtė į namus pailsėti, nes jų laukia didžiuliai žiemkenčių plotai.

Per pirmas dvi dienas Malinausko vadovaujamos brigados kolūkiečiai nuplovė 15 ha žiemkenčių. Nors šioje brigadoje plotas nemažas — 90 ha, bet darbštūs kolūkiečiai juos išpareigojo sudoroti sparčiai ir be nuostolių.

J. PAJARSKAS

Derliaus piūčiai pasiruošę

„Tarybinio artojo“ kolūčio laukuose bręsta gausūs žieminių ir vasarinių kultūrų derliai. Artelės žemdirbiai intensyviai ruošiasi javapiūtei. Kolūčio statybininkų grupė, vadovaujama Kislausko, atremontavo klojinų duris, stogus, šalinės. Artelės kalviai Alfonsas Gogelis, Ciprijonas Sriubas ir Dundulis paruošė darbui visas 4 kertamąsias mašinas, arklinius grėblius. Račiai Antanas Kačinskas ir Antanas Šlamos atremontavo visus vežimus, pagamino ir keliolika naujų.

Artojiečiai sutinka piūtį pilnai jai pasiruošę.

St. Šilūnas

Kai kuriuose mūsų rajono kolūkiuose jau pradėdama rugiapiūtė. Po dienos kitos ir „Pergalės“ kolūčio žemdirbiai stas į rugiapiūtės barą.

Šioje nuotraukoje mes matome antrosios laukininkystės brigados kolūkiečius Joną Rukšą ir Albiną Andrikonį. Jie paskutinį kartą patikrina kertamąsias, kad jos rugiapiūtėje dirbtų be gedimų.

J. Dillo nuotr.

IŠ TAMSOS Į ŠVIESĄ

(Apybraiža)

Tą rytą Vlešintų klebonas Liepa mišlų nebelakė. Nebuvo ir laiko. Erdviame klebonijos salone vyko svarbus pasitarimas. Pirmininkavo ir vadovavo šiam pasitarimui pats klebonas. Čia buvo susirinkę stambiausi valsčiaus buožių sūneliai, sėdėjo vienas kitas iškaršęs dvarininkas. Šalia klebono minkštame fotelyje buvo įsitaisęs ilgas, lyg žardas vokietpalakis.

— Pradėsime. Įveskit Tonkų, — įsakė klebonas ir, išsitraukęs iš sutanos kišenės vokišką valterį, padėjo prie šals save ant stalo.

Įvedė. Visą sumuštą, iškankintą.

— Pažiūrėk kas čia? — rodydamas į pistoletą, su patyčiomis užklausė klebonas.

— Ne kryžius, klebon.

Klebonas nuraudo.

— O gal čia penkiakampė žvaigždė, kurią tu, bolševikų išpera, drįsai išplauti ant beržo?

Veltui tą dieną po klebonijos kiemą vaikščiojo keliai Liuda Tonklienė, veltui maldavo su ašaromis, bučiavo klebonui Liepai kojas žmona ir vaikų motina, kad paleistų niekuo nekaltą šeimoms maitintoją. Veltui. Klebonas nučaižė moterį vytime ir išviljo.

Lygiai taip pat sutiko dvasilškas sielų ganyto-

jas savo parapijietes Vladą Vyšniauskienę, Juknevičienę, Uršulę Karosienę, kurios atėjo maldauti, kad paleistų nekaltus vyrus. Ne viena iš šių moterų per savo gyvenimą sunkiai uždirbtą litą atidavė sielų ganytojui, ne vieną suspaustą sūrį atitraukė nuo savo išalkusių vaikų ir atidavė klebonėliui, idant išmestų iš dievulio geresnį gyvenimą, kad aukščiausias laimintų ir saugotų nuo viso pikto jų šeimoms. Ir štai tas pats kunigas stovėjo prieš jas su ginklu ir blizgu rankose ir žvėrišku balsu šaukė:

— Ne tik kelmą relikla išrauti, bet ir šaknis

Literatūrinio konkurso rezultatus suvedus

„Kolektyvinio darbo“ redakcija ryšium su Tarybų Lietuvos dvidešimtmečiui buvo paskelbusi literatūrinį konkursą geriausiai apybraižai, reportažui parašyti.

Ziūri komisija, apsvarsčiusi laikraštyje „Kolektyvinis darbas“ spausdintus konkursui kūrinius, paskyrė premijas sekančiais:

I-ją premiją — 400 rub. — Kavoliūnui Vidmantui už apybraižą „Krauju paženklintas suvenyras“ (slap. V. Jakusevičius);

II-ją premiją — 250 rub. — Gudeliui Antanui už reportažą „Taip buvo...“ (slap. R. Danas);

III-ją premiją — 150 rub. — Kavoliūnui Vidmantui už apybraižą „Prasmingas gyvenimas“.

SODAI — MŪSŲ PAPUOŠALAS

(Pasakoja Anykščių medelyno sodininkas V. Dzevaltauskas)

Nėra gražesnio gimtinės papuošalo, kaip sodas, medeliai. Mūsų jaunimas parodė gražią iniciatyvą, kviesdamas apsisodinti respublikos pakelės medeliais. Jono Bilūno vardo vidurinės mokyklos mokiniai apsidino medeliais nemažą kelio ruožą į Svėdasų pusę. Šį darbą reikia ir toliau tęsti.

Kiekvienais metais tūkstančius vaismedžių ir

vaiskrūmių realizuoja medelynas. Pernal realizavom 98 tūkstančius trimečių obelalių, už kurias buvo gauta 304 tūkstančiai rublių pajamų. Daug medelių kiekvienais metais pas mus įsigyja „Svyturio“ kolūkis. Siame kolūkyje sodas išplėstas iki 16 ha. Nemaža dalis kolūkio sodo jau duoda vaisius. Šiais metais numatom realizuoti dar daugiau

medelių rajono kolūkiams. Įvairių veislių vaismedžių bus realizuota maždaug už 82 tūkstančius. Be to, numatom realizuoti dar apie 20 tūkstančių vaiskrūmių, 50 tūkstančių dekoratyvinių medelių ir kt. Realizavus visus vaismedžius ir vaiskrūmius, medelynas gaus daugiau kaip pusę milijono rublių pajamų.

Šiuo metu pas mus didžiausias darbo įkarštis. Formuojami medelių vainikai. Vaismedžiai aikiuojami. Vien aikiuoti numatom apie 100 tūkstančių medelių. Šį darbą atlieka didelį patyrimą turinčios Br. Juozelskienė, A. Mačionytė.

A. Juškaitė ir kt., kurios prie medelių aklavimo dirba jau keletą metų.

Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio proga premijavom 25 geriausius medelyno darbuotojus, tame tarpe ir geriausias aikiuotojas Juškaitę, Mačionytę ir Juozelskienę.

Jeigu praėjusiais metais vaismedžių užėmė tik 45 ha, tai šiais metais numatom išplėsti iki 150 ha. Medelynas, sujungus kaimyninius kolūkius, savo bendrą žemės plotą išplėstė iki 2300 ha. Todėl ateitymes numatom sodą išplėsti iki 400 ha.

Pasakojimą užrašė J. Pajaujys

Vaikų auklėjimas ir šeimos darnumas

Troškūnų mieste, Vytauto gatvėje Nr. 11 gyvena kolūkiečio Povilavičiaus šeima. Ką galima pasakyti apie šios šeimos darnumą? Povilavičienė — daugiavaikė motina. Dabartinio metu ji augina 8 savo ir dukters Lamos vaiką. Povilavičienė kolūketė, tačiau kolūkyje nedirba, teisinasi, kad daugiavaikė motina turinti auklėti vaikus.

Būtų labai gerai, jei ji laikytųsi savo žodžio. Tačiau Povilavičienė dirba pieninėje, ir už tai neturi laiko kada prižiūrėti mažųjų vaikų. Namuose nuolatiniai ginčai, kolijimas. Vaikai prisiklausė. Todėl mažieji Antanas ir Virginija kartoja motinos ir tėvo vartojamus necenzūrinius žodžius, nesuprasdami jų prasmės.

Man atrodo, verčiau drg. Povilavičienė mestų darbą pieninėje ir geriau prižiūrėtų mažuosius vaikus.

Aplamai ši šeima labai nedarni. Kambariuo-

se nešvaru, gi Laima ir Elvyra, suaugusios merginos, nesutvarko buto.

Vaikai, neįsivaikę globos ir reikiamos tėvų ir vyresniųjų priežiūros, išdrasko kaimynų gėles ir uogas. Gi paauglys Juliukas pradeda net vagiliauti.

Tokiais reiškiniais turėtų susirūpinti ir K. Staro vardo kolūkio valdyba. Povilavičiaus šeima skaitosi kolūkinė. O kolūkyje dirba tik vienas tėvas. Sūnus Algis

dirba prie statybų. Laima — ligininė, o baltarankė Elvyrutė sėdi tėvams ant sprando, lūptės dažo ir nieko nedirba, nesimoko.

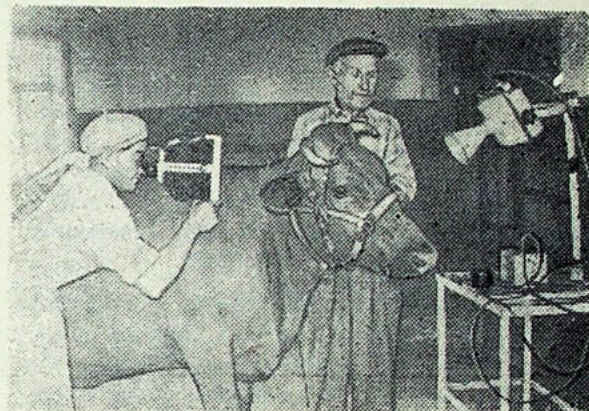
Seimos darnumu bei vaikų auklėjimu turėtų susirūpinti ir Troškūnų miesto moterų taryba. O K. Staro vardo kolūkio valdyba būtinai turėtų pasirūpinti, kad Elvyra kartu su tėvu dirbtų kolūkyje. A. Bukantienė

LKP rajono komiteto instruktorė

Koval su gyvulių susirgimais Troškūnų veterinarijos apylinkės vet. gydytojas J. Valatka sėkmingai panaudoja veterinarijos mokslo pasiekimus. Štai „Pažangos“ kolūkyje paršeliai švitinami kvarco lempomis. Kaulų lūžiams bei kitiems gyvulių susirgimams nustatyti panaudojama portatyvinė rentgeno aparatūra.

Nuotraukoje: vet. gydytojas J. Valatka rentgeno aparato pagalba nustato karvės galvos sumušimo laipsnį.

K. Vidmanto nuotr.

Mūsų MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

Tvarkaraštis pakeistas

„Kolektyvinio darbo“ 51 (1138) numeryje išspausdintame laiške laikraščio skaitytojai skundėsi, kad mieste autobusai ir pradeda, ir baigia kursuoti labai anksti.

Anykščių autotransporto kolonos viršininkas Lobačius praneša, kad dabar autobusai ruožu geležinkelio stotis — invalidų namai kursuoja nuo 6 val. 52 min. iki 23 val. 16 min.

„Transliacijos nutrūksta“

Apie tai, kad Svėdasuose nutrūksta radijo transliacijos, buvo rašyta „Kolektyvinio darbo“ 54 (1141) numeryje išspausdintame gydytojo J. Vasario laiške.

Pranešu, kad transliacijų pagerinimui Svėdasuose bus pastatyta nauja aparatūra.

K. GUOBA

Techninio ryšio apylinkės viršininkas

Seniausias ir geriausias molio karjero darbininkas

Pakrautą moliu vagonėlių stumia vyresnio amžiaus darbininkas. Jei vagonėlis smarkiai įsibėgėja, jis jį pristabdo ir, pamažu pristūmęs prie kitų, jau pakrautų vagonėlių, grįžta atgal, kur jau spėja iš po ekskavatoriaus išeiti antras pilnas molio vagonėlis. Taip sumaniai ir vikriai dirba seniausias ir geriausias molio karjero darbininkas Vincas Rimkus. Vincas Rimkus fabrike dirba nuo jo atidarymo dienos, ir visą laiką karjere.

Pavasari, kuomet pa-

skirstomi darbininkai, naujai paskirtasis į karjerą darbininkas raukosi, priekaištauja, o vėliau prašinėjasi perkeltas prie kitų darbų. Gi Vincas šypsodamasis pareiškia ir ši sezoną dirbsiąs karjere. Ir dirba.

Lietingą šių metų vasarą karjere dirbti nelengva. Tačiau iš Vinco niekuomet neišgirs nusiskundimų. Visuomet jis darbą atlieka greit ir be priekaištų.

P. Jusella

Anykščių plytų gamykla

Seminaras moterų tarybų pirmininkėms

Partijos rajono komitete įvyko seminaras rajono moterų tarybų pirmininkėms. LKP rajono komiteto sekretorius V. Lukoševičius skaitė pranešimą apie tai, kaip vykdomi socialistiniai įsipareigojimai antraisiais septynmečio metais.

Metodinį pranešimą apie moterų tarybų darbą skaitė rajono moterų tarybos pirmininkė E. Vingrienė.

Troškūnų tarybinio ūkio moterų tarybos pirmininkė A. Petronienė papasakojo apie tarybinio ūkio moterų tarybos darbą.

Seminaro dalyvės iš klausė paskaitą apie tarptautinę padėtį.

A. Bitėnas

sunalkinti. Maža jūsų vyrus sušaudyti. Jus ir jūsų vaikus į pragarą paslysti reikia.

Tonkų sušaudė. Nužudė už tai, kad žmogelis džiaugėsi keturiasdešimtųjų metų įvykiais, o atėjus vokiečiams, ant beržo išplovė penklakampę žvaigždę. Tik už tai.

Sušaudė klebono Liepos įsakymu ir bežemį Narkevičių, kuris nuo gauto iš Tarybų valdžios žemės rėžio parsivežė vežimą dobilų. Tik už tai šeima liko našlaitė. Daug tasyk sušaudė.

Parapijiečiai rašė savo klebonui anoniminiu laišku, maldavo padėti ginklą. Bet viskas buvo veltui. Liepa, nusimetęs sutaną, pasikabinęs ant kaklo vietoj kryžiaus karliškus žiūronus, vietoj brevijoriaus paėmęs valterį, lakstė po valsčių, slautėjo, žudė.

Stasio Raičiaus karvė užėjo į bažnyčią prieklausančią pievą. Su pistoletu rankoje pristatė klebonas. Įrėmė Raičiui į kaktą vamzді ir šaukia:

— Bažnyčios žemę sumanai pasiglemžti, bolševike. Zegnokis..

Sekmadieniais beveik visiškai tuščioje bažnyčioje klebonas Liepa laikydavo mišias už „nenugalimą“ vokiečių armiją, iš sakyklos grasino jau ne pragaro kančiomis, o kulka į kaktą visiems, kas remis tarybinius partizanus, kas bent žodžiu išsitarė apie Tarybų valdžią. Į bažnyčią mažai kas eidavo. Tik kelios suvalkėjusios davatkėlės kas rytą priimdavo iš kruvinų klebono rankų „švenčiausiąjį“.

Visa tai papasakojo patys viešintiškliai, kurie savo akimis matė, savo ašaromis visa tai aplaistė.

— Ir kas mūsų neškrindė per gyvenimą? — pasakoja sena Viešintų gyventoją Marija Povilonytė. — Aplink dvarininkai, buožės kaip norėjo, taip tave engė. Pas vieną ir aš patį išdirbau devynis metus. Vis sakė sumokėsiu, dabar skolų turiu, palauk. O paskui išvarė. Išvarė su vaikais, kur akys veda, kur kojos neša. Ech, ir prisikentėjom mes per visą gyvenimą, — braukdama ašarą, kalba žilagalvė moteris.

Tamsa ir skurdas, išnaudojimas ir kitos negandos gaubė ilgus metus taip vadinamą tolimą

užkampį — Viešintų valsčių. Keturios karčiamos, keltos krautuvėlės, prieklausios mullu ir slinkėmis, aplūžę nameliai, o viso to vidury — išdabinta raudonų plytų bažnyčia, gotikos stiliaus, — štai buržuazinis palikimas, kurį per visą laiką, plušdami nuo aušros ligi sutemos, prigyveno viešintiškliai darbo žmonės. Užtat aplink augo palivarkai, skendėjo soduose ir parkuose Gratkauskų ir panašių į jį dvarai, užtat vešliai žaliavo bažnyčios laukuose javas. Taip papasakojo apie savo praeitį viešintiškliai. Pasakojo ir ne vienas raukšlėtam veide ašarą spaudė. Veltui neverklamai

(Bus daugiau)

DVI SAVAITĖS JAPONIJOJE

A. UTKUS

Organizuotoje gegužės mėnesį turistinėje keltinėje po Japoniją dalyvavo 12 draugų iš įvairių Tarybų Sąjungos vietovių.

Keltinė prasidėjo iš Maskvos. Iš Vnukovo aerodromo į Pekiną skrendame lėktuvu TU-104. Toliau važiuojame tokiu maršrutu: Pekinas — Kantonas. Čia dar pakeliui nusileidžiame Kinijos Liaudies Respublikos miestuose Uchanyje ir Čanša. Iš Kantono pasleikiame Honkongą. Ir iš čia jau įveikiame paskutinį savo kelionės etapą — atskrendame į Tokiją.

Paprastai apie Rytų šalį galvojama, kad tai yra pasakų šalis. Bet kinų liaudies patarlė sako: „Geriau vieną kartą pamatyti, negu tūkstantį kartų pasakoti“. Tiesa, jau patys pirmieji įspūdžiai parodė, kad Japonijoje mes pamatysime daug ko naujo, nepanašaus į mūsų gyvenimą. Važiuojant iš Tokio aerodromo į mums skirtą apstotį viešbutį, nežiūrint to, kad mes atskridome 12 val. nakties jų laiku, gatvės buvo beveik tuščios, tiksliai akis krito ilgoms Tokio gatvėms prabėgančioms rikšos. Paprastai atvykę iš užsienio turistai sako, kad tai aukščiausias egzotikos laipsnis, kad tai puiku. Tačiau, kada mes pasiteiravome, kiek tie taip sunkiai dirbantieji žmonės gauna atlyginimo, paaiškėjo, kad ne daugiau 8.000 jenų į mėnesį. Tuo tarpu kilogramas kiau-

lenos mėsos kainuoja 2.500 jenų. Pietūs bet kurioje Tokio miesto valgykloje kainuoja 700—800 jenų.

Mūsų turistinė keltinė po Japoniją prasideda Tokio miesto apžiūrėjimu. Gidas mums gana daug pasakoja apie japonų imperatorių, budizmo šventyklas. Važiuojant centrine Gindzos gatve, mums krito į akis ore labai daug skrandančių įvairių spalvų balionų. Gidas aiškina, kad tai gatvės šventė. Tokiomis progomis leidžiami balionai. Tačiau mes pastebėjome panašius balionus ir kitose miesto gatvėse, nors ten ir nebuvo švenčiamos gatvių šventės. Ypatinai daug jų buvo prie Japonijos parlamento pastato. Čia mums gidas paaiškino, kad prekybos firmos tokiu būdu reklamuoja savo prekes. Bet, kaip išaiškėjo, ten buvo visai kas kita. Tokio gyventojai ant paleistų virš parlamento balionų buvo užrašę: „Šalin Kisl“, „Šalin Japonijos — JAV karinę sutartį“, „Amerikiečiai, nešdinkitės iš Japonijos!“.

Mes Osakos mieste. Tai antras savo didumu Japonijoje miestas. Niekad neįsivaizduojame, kad čia atminties čia patirė pirmieji įspūdžiai. Tai darbininkų demonstracija, kurią mes matėme. Jos priežastys buvo mergaitės ir berniukai. Jiems ne daugiau 8—9 metų amžiaus. Stipriai suspaudę savo mažomis rankutėmis jie

nešė plakata, kuriame buvo užrašyta: „Tėve, nepasiduok! Tu ginai teisę, kad mes turėtume ko pavalgyti! Mes nenorime karol!“

Ir kai rytojaus demokratiniuose laikraščiuose vėl pamatėme tų mažųjų Japonijos piliečių veidukus, nejučiomis kilo didelė pagarba paprastai Japonijos liaudžiai, kuri kovoja už teisę žmoniškai gyventi.

Tame pačiame Osakos mieste mes apsilankėme televizijos fabrike, kuriame dirba 27 tūkstančiai darbininkų. Iš jų pusė moterų. Tiesa, mums rodė tik tuos cechus, kuriuose toks darbas, kad darbininkas negali pakelti akių nuo savo darbo įrankių. Ir suprantama, mes neturėjome jokios galimybės pasikalbėti su darbininkais. Kaip paaiškėjo, darbininkai čia uždirba 10—12 tūkstančių jenų per mėnesį. Susirgimo atveju darbininkas negauna jokio atlyginimo. Fabrike darbininkas turi išdirbti 30 metų ir tik tada jis gauna „pensiją“ — dviejų metų vidutinį atlyginimą, o paskui kaip nori, taip gyvenk. Tuo tarpu vien tiksliai gydytojo vizitas kainuoja 10.000 jenų. Penicilino injekcija — 2.000 jenų. Už tai to fabriko savininkas, o tokių fabričių jis valdo ne vieną, Matzušita yra vienas iš turtingiausių žmonių visoje Japonijoje.

Važinėjami po Japoniją, pastebėjome labai daug ekskursuojančių mokinių. Pasirodo, kad pas juos du kartus į metus mokiniams yra privalomos ekskursijos po šalį. Mes lankėmės tuo laiku, kai buvo prasidėjęs pavasario

ekskursijų etapas. Reikia pažymėti, kad tai yra geras dalykas. Bet tose ekskursijose ne kiekvienas gali dalyvauti, nes daug kainuoja.

Jau pati mokyklų sistema rodo, kad Japonijoje yra išrinktieji. Mokyklų yra privačių ir valstybinių. Kiekvienas japonas žino, kad valstybinėse mokyklose yra blogesni dėstytojai, nepatenkinamas auklėjimas. Todėl kiekvienas stengiasi vaikų mokyti privačiose mokyklose. Išskirti į privačią mokyklą kainuoja 28.000 jenų ir kiekvienais metais mokslui reikia mokėti dar po 28.000 jenų už mokslo. Mokyti universitete kainuoja 500.000 jenų į metus.

Pradėjus kalbėti su japonu apie jų kultūrą, patiko jų miestai, pirmas klausimas, kurį užduos japonas, „Ar jūs buvote Kioto mieste?“

Prie to jis būtinai priduria:

— Kioto — mūsų senovės kultūros paminklas.

Ir tikrai Kioto savo lanku buvo sostinės miestas.

Japonų vaikai iš mažens mokomi piešti. Nuotraukoje: vaikai piešia.

Ten yra daug senovės paminklų. Kioto miesto audėjai garsėja senovišku naminiu audimu, stebinančiu grožiu, nepaprastu meniniu išbaigimu.

Reikia pasakyti tiesą, kad japonų, kaip ir aplamai Rytų tautų, labai išsivystęs grožis, spalvų, atspalvių, linijų harmonijos jausmas.

Silko, ritiniuose galima pamatyti, gal būt, apie 4.000 Japonijos gėlių atvaizdų ir niekada nenusibosta į juos žiūrėti.

Kioto mieste mes turėjome galimybę susipažinti su liaudies papročiais. Kaip taisyklė, mūsų programa buvo užpildyta daugiausia

budizmo šventovių apžiūrėjimu. O jose būtinai tau siūlo nusipirkti savo laimę, kuri viso kainuoja 100 jenų... Atliekama tokia procedūra: įmeti į stovinčią dėžutę pinigų ir gauni popieruką, ant kurio užrašyta nupirktoji laimė. Bet ne visi laimingi būna. Tačiau ir tokiu atveju yra išeitis. Jeigu jau nusiperki nelabai sau palankią „laimę“, tai tą popieruką reikia pririšti ant medžio šakelės, ir visas nemalonumas prapuola. Taip, kad vienu ar kitu būdu religija pasiekia savo — iškaulija iš darbo žmogaus 100 jenų.

(Bus daugiau)

SPORTAS

Futbolininkų pergalė

Praejusį šeštadienį įvyko draugiškos futbolo rungtynės tarp vietos nemuničių ir atostogaujančių studentų.

Nors studentų komandoje žaidė tokie prityrę futbolininkai kaip V. Žibas, žaidęs Vilniaus „Spartak“ klubinėje komandoje, Petras, Miškinis ir kiti, bet mūsų futbolininkai pasiekė net 7 įvarčius, o studentai — tik 2. J. Laukys

Mokslas ir technika

Ugninis peilis

TSRS Mokslų akademijos metalurgijos institute sukurtas naujas galimas šilumos šaltinis — plazminis suvirinimo aparatas — peilis. Jo išskiriamos liepsnos temperatūra siekia iki 15.000 laipsnių. Net aukštakrosnėse, kur lydomas kietas, temperatūra tesiekia ne kažką daugiau.

giau kaip 2000 laipsnių. Saulės paviršiuje temperatūra tesiekia 6000°. Šio aparato „švirkščiančia“ liepsnos srove galima lengvai ir greitai suldyti bei perplauti ne tik paprastus metalus, bet ir karščiui atspariausią medžiagą — karborundą, pobeditą, keraminį molį.

Plyta — šaldytuvas

Lvovo dujų aparatūros gamykla išleido bandomuosius virtuvinius agregatus — plytas-šaldytuvus. Agregatas pritaikytas nedidelių gabaritų butams. Jame yra keturi dujiniai degikliai, orkaitė. Po ja įrengtas 45 litrų talpos šaldytuvas. Aparatą įtaisyta specialus įrenginys indams

džiovinti. Plytoje taip pat įmontuotas laikrodinis įtaisas, automatiškai įjungiantis kaitinimą bet kuriuo iš anksto nustatytu laiku. Šilumos reguliatorius palaiko nurodytą temperatūrą. Taip pat įtaisyta stiklas, pro kurį galima matyti keptinį, neatidarant orkaitės durelių.

Redaktorius St. VINCIONAS

Vyno gamyklos „Anykščių vynas“ darbuotojų kolektyvas reiškia gilią užuojautą bendradarbiui

SODEIKAI STASIUI, jo mylimam tėveliui mirus.

Anykščių sanitarinio-epidemiologinio skyriaus darbuotojai gilią užuojautą reiškia VARNUI ANTANUI dėl jo tėvelio mirties.

Anykščių rajono milicijos skyriaus darbuotojai reiškia gilią užuojautą bendradarbiui RIBAKOVUI VASILIJUI, jo tėveliui mirus.

Demonstracija Tokio gatvėje.

ATSITIKIMAS

IŠGELBĖJO PAŠARUS

Tai įvyko K. Štaro vardo kolūkio IV brigadoje. Kolūkietis Gasparas Pukenis netoli kolūkio, kur sukratus brigados šienas, ganė kolūkio bandą. Užėjus lietui su perkūnija, bandė pasislėpti klojimo pastogėje. Bet tuo metu trenkė žaibas ir klotį padegė. Pritrenkė ir Pukenis. Atsigavęs Pukenis pamatė, jog rūksta dūmai pro klotį stogą. „Sudegs visi pašarai“ — šmestelėjo mintis, ir kolūkietis vienas stojo į kovą su ugnimi. Pasistatęs žaigini, užlipo ant stogo ir savo šlapiais nuo liepsnų drabužiais ugnį uždusino. Pašarai išgelbėti.

Kolūkio valdyba Gasparui Pukeniui pareiškė padėką ir įteikė piniginę premiją.

V. KLUSIS

Kur mokytis?

Sąlygos pas mus geros

Salų žemės ūkio technikumė ruošiami agronomai ir zootechnikai. Į technikumą agronomijos skyrių priimami asmenys, baigę 7 klases ir vidurinę mokyklą, į zootechnikos skyrių — baigę 7 klases. Turį 2 metų gamybinį stažą bei siunčiami kolūkių ir tarybinių ūkių ir išlaikę įstojamuosius egzaminus, priimami be konkurso. Egzaminai laikomi iš lietuvių kalbos ir matematikos. Baigę 7 klases technikumė mokosi 4,5 metų, baigę vidurinę mokyklą — 3 metus.

Visi technikumė moksleiviai gauna stipendiją, gyvena bendrabutyje. Šiuo metu statomas naujas modernus bendrabutis, kuriame jau sekan-

čiais metais galės apsigyventi moksleiviai. Moksleiviai nebrangiai maitinasi pačių tvarkomoje valgykloje. Tokiu būdu Salų žemės ūkio technikumė yra geros sąlygos tapti vertingu žemės ūkio specialistu. Todėl, jaunas drauge, jei Tu domiesi žemės ūkiu, jei nori tapti plačių kolūkinį laukų ir fermų šeimininku, pasirink agronomo ar zootechniko specialybę ir atvažiuok mokytis į mūsų technikumą. Tave sveikintai į savo šeimą priims technikumė dėstytojų ir moksleivių kolektyvas.

V. KRIAUCIONAS, Salų žemės ūkio technikumė direktorius